

Bonhaj Bóh!

Cíklo 21.
22. meje.

Četnik 8.
1898.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju ſo kózdu ſobotu w Smolerjez knihicjihcezni w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchtwórlétmu pſchedplatu 40 np.

Gaudí.

Psalm 91, 15.

Modlenje ſluſcha ſ pravej naturje khcheczijanskeje wéry. Hdzež ſu Bože džeczi, dýrbja wone ſo ſ Bohu wołac, modlic, jeho khwalic, ſo jemu džakowac, ſwojo bołocž kaž ſwoje wjeſele w modlitwje pſched teho Ćenjeſa pſchinjeſež. Wjele ſamjſla je ſa naš ſmjerſtñch, ſa naš ſlabych na czeli a duſchi, ſ modlenju pſched naſhim njebieſkim ſtworiceželom a Ćenjeſom. A wjele je tež ſa naš naſminanjow naſcheho Boha ſ temu, ſo bychmy ſo ſ njemu wołali we wschej nuſy, a ſlubjeuiow teho, ſo chze naš wuſlyſhcež. Tež ſemſkemu nanej na tym leži, ſo bychu jeho džeczi ſ proſchenjom a džakowanjom, khróble a ſe wschej nadžiju ſ njemu pſchishe, taž tež Bóh chze, ſo bychmy my czlowiske džeczi ſo we wschehnuſach a wjeſelach jeho dobroth a pomožy dopomili ſ proſchenjom a džakowanjom. Je-li, ſo taž w naſchej wutrobie njeje, ſ naſchej wéru derje njeſteji. Bjes modlenja ničo njedostanjem wot ſbóžnych ſublow a darow Božeho kraleſtwa. Alle modler wjazy doſtanje, hač wón prožy, pſchetoz Bóh je ſlubil, ſo chze naſche proſtwy wuſlyſhcež. „Wón wola ſo ſe mni, dha chzu jeho wuſlyſhcež“, reka w naſhim tečeze. Njeje li kózdy, kiž prawje ſo modli, husto doſez ſhonil, taž ſ njebjeſ na naſche ſdychowanja wotmoſwjenja doſtanjem. W zylým ſtarym a nowym ſalonju ſo powjeſeze wo nutrenym modlenju Božich džeczi a wo kražnym dopjelnjenju jich proſtrow namalaſju, taž na pſchiflad wo Abramowym dobro-

proſchenju ſa měſta Sodom a Gommora, wo Jakubowym modlerſkim bědzenju ſ Bohom, wo Mójsažowym modlenju ſa israelske džeczi, pſches kotrež wón jim taž husto dobyče na jich njepſcheczelow a wodawanje jich wotpada wot Boha wuprožy, wo Heliažu, kotrež tón wéry Bóh na horje Karmelu ſ woſenjom wotmolwi, wo Davitu, Danielu a najwoſebniſcho wo naſhim Ćenjeſu Jeſom Khryſcze ſamym, kiž je w tych dnjach ſwojego čebla modlitwu a proſtu ſ walkim wołanjom a ſe ſylhami woprował temu, kiž jemu wot ſmjerſe pomhac móžeshe, a je tež wuſlyſhanu teho dla, ſo mějeshe wón Boha w cjeſeži. Wón je nam ſlubil: je-li ſo dwaj mjes wami pſches jene ſtaj na ſemi, njeh je, ſchtož chze, ſo chzetaj prožyc, to dýrbi ſo jimaž doſtač wot mojego Wótza w njebjeſach. Kak ſteji ſ twojim modlenjom, luby khcheczijano? Móžeshe ty ſo taž prawje w Mažowym mjenje ſ Bohu jako twojemu lubemu njebjeſkemu Wótzej wołac? Ty dýrbiſch ſ temu woſebje něchto dwojake wjedziež, mjenujž najprjedy, ſo je Boža wutroba kózdy czas polna pſchihilenja a ſwólniwoſeze nam pomhac, kaž ſo tebi w psalmowym ſlowje naſcheho texta ſlubi: „Ja ſym ſ nim w nuſy, ja chzu jeho wutorhnyež a ſ cjeſeži poſtajiež.“ Tuto poſnacze dýrbi twoju wutrobu ſmužitu ſežiniež, ſe wscheimi twojimi ſnutſkownymi naležnoſežemi ſo troſchtne ſ temu Ćenjeſej pſchiblijowac. Dale pak dýrbiſch wjedziež, ſo Bóh tež móže, ſchtož wón chze. Pola njeho njeje taž, kaž by wón drje chzył ale njeſohl, kaž pola ſlabych czlowjetow husto doſez je, hdyz pſchi nich pomož pſtam. Schtož Bóh chze, to ſo hnydom stanje,

Bohu nicžo njemóžne nijeje. Tež naturske ſakonje, pſches
kotrež je Bóh zyłe ſeňske býcze do wěſteho porjada ſtajił,
wón, tón wſchehomózny Knjes njebježow a ſemje pſchezo
tač w ſwojej ruzh džerži a wodži, ſo ſo nicžo ſtacž nje-
móže, khiba ſchtož ſo jeho njezuſlědženej bójſkej mudroſeži
derje ſpodoba. Sſamo ſle na ſwěcze, wola bjesbóžných
ludži dýrbi jemu jako ſtrěd ſlužicž, wobſamknjenje jeho
mudroſeže a dobroty na jeho džecžoch wuwjeſcz. Brascheſi
ſo pak, ſ kajfimi naležnoſcžemi ty ſo w modlitwje k Bohu
pſchiblížowacž móžes, dha tebi naſche tertne ſłowo tež na
to wotmoliwjenje da: „ja ſym ſ nim w nuſy.“ Potajfim
we wſchej nuſy cžela a duſche masch ty prawo, w modlitwje
k ſwojemu Bohu wucžeknuž. Tež we wězach cželnego
žiſjenja móža twoje próſtwy pola Boža wiſklyſchenje na-
maſacž, jeli ſo ſu mjenujz ſ Božej mudroſežu a wolu
pſches jene. Wožebje pak ſ twojimi duchownymi naležnoſcžemi
dži k temu Knjeſej, fiž nicžo tač rad nochze, hacž naſche
duſche ſ jaſnoſežu a ſwětloſežu ſwojeje njebjeſkeje hnady
roſſwětlicž a wobſbožowacž. Najfhudſchi hrěſchniſ ſo wot
njeho hnadije pſchiwoſmje a wodawanje ſwojich winow
namaka, hdyhž wón faž ſhubjeny ſyn w pſchirunaju
ſ nutrnym roſkacžom we wutrobje jaſo dom pſchińdže.
Modl ſo jenož w mjenje teho Knjeſa Jeſom Chrysta a
budž wěſty: ſa cžož ty teho Wótza proſhyčž budžes w jeho
mjenje, to budže wón tebi dacž.

Hamjeń. Schall-Borjchežanski.

Saßne wofno.

(Bofraczwanje.)

2. Gla frej.

„Pjenježna luboſć je foreń
wſchitfeho ſleho.“ 1. Tim.
6, 10.

Kermuſchna hufcyc̄ka njeje wólborna pječen̄ a kermuſchne
hoſcžiny ſu po wſchēch Gſerbach witane. To je čaſ, hdzež bur
na ſwojej čeſczi wotpocžuje, abo wjele býle na njeſaſluženym
Božim žohnowanju. W hródzach ſteji ſkót na dobrej hoſpodže a
formi ſo ſ woniązym ſhnom abo ſe žolthm wuſtrom. Na hunje
wumłóczja ſo naſladžene ſnophy. A hdvž ſo pſched wječzorom abo ſobotu
wumłóczene žito wuſeje, dha bur měchi ſawěſcze ſam ſawjaſa,
čim wjazh cžim lěpje. Něfotry ma potom jenož myſle na pjenježny
měch, fotryž budže nětk tež bvrsh pjeſnicž a ſawjaſacž, a poſmějkota
ſo pódla. Derje temu, fotryž pódla tež na dawarja wſcheho
dobreho ſpomina, wot fotrehož wſchón ſdobny dar wifhadža, a na
wbohu ſhudobu, fotraž ma tež ſwój džel doſtačž.

Poł na hórzy, s' napschecža tamneje fhěžfi s' jažnym woknom, běſche rjany burſki statof, kotremuž „proſcherſki dwór” narjekutychu. Někotſi měnjaču, ſv dworej tak rěfaju, dveře je předawſhi wobſedžer w ſtwojej młodoſeži po proſcheń fhodžil a hafle poſdžijscho běſche ſebi bohatſtwo nahromadžil a běſche ſebi burſte ſublo ſupil.

Nečekášší wobředžer běsche Petr Ramjenski, kylny čłowjek se schěrofimaj ramjenjomaj, něhdže schthrzecži lět starý, s wýškou čzołom a symnijmaj, schěrhmaj wočomaj. Tón běsche dženža wjecžor tež swoje žitne měchi sawjasował, wschè połne rjaneje pscheńzy, tola na njebjeskeho daricžela a na wbohich khudych njeběsche pódla spominal, ale na fermuschnu hoscžinu, na fotruž chzysche jutſje dónicž, so by ſo tam jeho žoldk derje měl, — wón ſebi hižo tajfe popſchecž móžesche.

Haj, to ſebi wón hižo popſchecž móžesche. Žeho kublo nje-
běſche proſcherſte, faž jemu narjekných, ale woprawdžita ſłota
jama, ſ vłódnymi połami a rjanymi ſukami. A dofelž běſche wón
ſ wudowzom, ſotremuž běſchtej mandželska a jeniežfe džecžatfo hižo
dawno wumrjeło, dha njemějesche ſo ſa níkoho staracž, khiba ſam
ſa ſebje, a fóždžicžfe lěto dawaſche wjazh a wjazh na dań. Ženož
ſchfoda, ſo njeběſche jeho dwór žadny Beth-El! Bohath bur Pětr
Kamijenski njeběſche hiſcheže fantjeń postajíš ſa wopominjecže a nje-
běſche woliſ na njónu ſinyl a Bohu ſlub ſcžiniſ, ſo by ſo tu dom
Boži poſběhnýl, a ſo by wot wſcheho teho, ſ cžimž jeho Bóh po-

žohnuje, jemu džehatf woprował; — tajfe Ramjenskemu ani nje-pschipadny; — a jeśli by ſebi něchtón ſwažił, jemu wo tajfim něcžim ſarečzecž, teho by ſa wowrótnijenego měł. Hewaf njeby tež fóždy wjedzor tamne jažne wokno ſeborka w kheždžy wuhladacž mohł, hdvž do ſwojeje ſpanſkeje formorfi džehſche a ſo do loža lehny, pſchi tym na ničžo njeſpominaj. Sadž tamneho wokna býdlesche mjenujžy wudowa ſwojeho jemicžeho bratra ſ jeje ſyrotkami, — to běſche wudowa Hana. Swjetſcha ſo wón na jažne wokno ani njedohlada; dohlada paſ ſo tola raſ pschipadnje na nje, dha ſo na to dopomni, ſo wón tej žonje tam ſeborka fóžde lěto ſa ſymu poſ moſa walcžiſny a džecžom na hody jedhy mulki foſacžk dari, — a potom ſawodži ſo cžople ſe ſamej ſamoprawdoſci a dobrocžiwoſcžu.

Dženš wjecžor džyhſche ſubler hýchcže na hoſčinu. Wón woblecže ſo njedželſku draſtu a powježnij ſebi czežfi ſločzaný rjecžas pſches ſkomocžaný laž. S temu bu po prawym ſchwarny brjuſch ſkluſchał, ale Pětr Ramjeňſki běſche ſuchi a dołhi, koſcžatý a tħudu na cžele, pſchi tym paſ móžesche jěſež derje ja tħjóch; fořčmarjo njemóžachu a njedyrbjachu pſches njeho pſche wjele ſaſlužicž, hdnž wón na hoſčinu pſchińdże, ja to ſo wón ſawěſcže poſtara. Tola cžim wjazy wón jědžiſche, cžim mjenje jemu tħjeſche, wón běſche ſuchi a woſta ſuchi.

Smiřci našym řečem dnužo padachu, jako násch Pětr po
všy dele do forez̄mý dónic̄ chzysche, jako jeho něchtó s njenom
něhdže s wotewrjenych shěznych duri ſawola. Wónu tónle hlóš
jara derje ſnajesche; běſche to tola tóni ſamý hlóš, fotryž běſche
jemu Bože džebac̄ faſnje a ſchecžijanſku wěru w tſjóch artiflach
a ſwjetu „Wótcze naſch“ nauvečil, jako hiſcheže na ſchulſſej ſawzy
ſydaſche. Starý wuečer bydlesche s napſchecža forez̄mý w pěknej
fhězzy ſe ſtarej, hlučej žónſku ſe ſwojeho pſchecželſta hromadže,
fotruž běſche ſi luteje ſmilnoſcže t ſebi wſal. Pětr ſamjeniſſi
běſche mało ſwjeſeleny, hdvž tónle hlóš wužlyſha, dokelž jemu
hiſcheže ženje njeběſche witany byl; pſchetvž jenicežke, do czebož
běſche ſo Pětr w ſchuli někaf hodžil, běſche piſanje bylo! Sa
nabožinu a ſa wſcho, ſchtož ſi Božim ſlovom ſvižowasche, běſche
wón tak njewuſchny byl, jakو woł do ſpěwanja. Zeho wuečer
běſche ſo ſtajnje a ſažo do njeho dał, hacž njebý mōžno bylo,
někajfe plódne měſtacžko w jeho wutrobje wužlědžic̄, hdžež mohla
ſo hnada do wutroby dobyvac̄. Wón ſo tež hacž do dženža
teho wſdal njeběſche; pſchetvž, tak wón prajeſche, Bohu njeje nicžo
njemóžne. Do tajkeho člowjefu dyrbisých pſchecžo ſažo ſaložic̄,
ſkónečnje ſo hnada tola pſchedobudže.

(Pofraczwanie.)

Wo ſtuje nóżneho widzenia, hdňž ſpanje na
ludži pſchiúdže, wotewri wón wuđo tñch ludži
a traſchi jich a powucži jich. Hiob 33, 15—16.

Wěſta wěz je, ſo ſo na ſony ničo njenýže a njedýrbi dacž;
ale ſo tola husto ſtawa, ſo Bóh luby ſnies je ſonamí na ſpo-
dživne waschnje čłowjefow wodži a wueži a traſchi, faž to hižo
Hiob praſi.

Prěni pſchitklaď: W Ranchi běſche jedynu Hindu ſ Vaishnya-
faſty žiwy a mjes ſiwojimi jara widžan. 21 lět doſho běſche
ſlužobník miſionarow byl, ale Bože ſłowo ſo podarmo wo njeho
prózowaſche. Wſchitko ſo na bojoſcji roſbi, ſo, hdyž budže ſihe-
ſeſzijan, ſiwoju faſtu ſhubi a ſ tím ſiwoje zyłe pſchecželſtwo. Na-
pozled ſ na jentym pjatku w lècze 1867 ſ miſionarej Batschej
pſchińdže a praſesche: „Saheb, ja ſebi žadam, Knjesa Jeſuſa wob-
ſedžecž.“ Hdyž bu praschan, fakt je ſo po telko lětach ſ tutej
fročželi roſbudžil, móń wotmoliwi: „Tutu nóż je ſo mi Knjeg
Jeſuſ wó ſuije ſjewiſ a je fe mui praſiſ: „Patti, tejfole lět ſu
ty nětko moje ſłowo ſluſchal, a pſchego hiſcheže w ſiwojich hrěchach
wokolo khodžiſch; hdyž ty hiſcheže doſho tak cžiniſch, ty ſo do hese
a ſatamanitwa ſaſchmijataſch!“ Duž ja wotucžich a wobsamkujich,
niz dleje cžakacž ale Knjesa Jeſuſa ſapſchimujecž.

Druhi pschiffad: W Alfrizy džiwi ferschta, Žager Alfrifanski mjenowany, swoje živjenje w hréchach, šlósczach a rubjenistwach wjedžesche; ale brjedža w swoim bjesbóžnym živjenju bu wón psches jedyn ſón a wiđenje nastróžany. Žemu ſo džijesche, ſo pschi jara wyškej horje ſteji a dyrbí na nju horje ſalěscz. K prawizy je runa ſkalina ſczěna, k lěvíz y załoſtna hľubina, ſ fotrejež plomjenja ſapaja, blijski ſo paſla a furowe mróczele ſo horje waleja. Hdyž chze ſo Žager wſchón ſaſtróžany wobrocžicž a cžěfacž, wón hrimazý

hlóz sažlyjchi, kotrež jemu pschiwola: „Tu cželanie mózne njeje, žiba po tej wuskej schézachy!“ Wón jažo po tej skali horje lše. Sslónzo, kotrehož wótre pruhi šo na tu skalu stajeja, horzyscho pali hacž plomjenja s hlubinu. Jemu chzedža šo s hrošu a bojočzu myſle ſhubicž. Duž ſwojej wocži poſběhnje a horfa na wjerſchku horu muža w kraſnym ſhwětle a blyſcuzu wuhlada; tón jemu pschečelnivje ſiwa, ſo dyrbí jeno dale ſtupacž, a ſwoju ruku wupſcheſtrje, ſo by jeho pschečimo ſmalazym a pražazym pruham ſlónza ſchitoval. Skončenje je horjeka! Pschečelnivu muž jeho ſa ruku pschimuje a wón wotucži. Doſlo je Afrifanski wo tym myſliš, ſchtó ma tutón ſhón na ſebi. Napožledku jón ſrošmickz na wuknu. Tón ſhamy je ſo tež na nim dopjeliš, a knjes Jeſuš je jeho ſa ruku wſal a ſ palazeho wohenga wutorhny.

Tsecži pschikkad: Cžlowjek, kotrež khardt molowasche, w jaſtwje ſedži, woſpjetowazych paduchſtrow dla, kotrež běſche wobeschoł, bu ſ jaſtwu na cžaſ ſiwenja ſažudženy. Tam wón ſe ſadwelowanijom wobſamku, ſwojemu ſiwenju ſkoncži. W nožu pak mějſeſhe ſpodžiwny ſhón. Wón ſo do jara rjaneje ſahrody pschežadženeho wuhlada. Woſrjedža běſche khetro wulke, kulojte měſtno, ſe žolthym pěſkom poſhypane a wot wýzofich topovor wobdate, mjes kotreymiz wſchelake druhe keſki ſtejachu. W nich wſchelake ptacžata ſlétowachu a ſkafachu, kražne, ſ džela ſe ſwojim pjerjom, ſ džela ſe ſwojim ſpěwanjom. Wón ſo ſ nim ſpodžiwnje cžehnijem ſacžuwasche, a ſo by chyl tu rjanosč tak prawje wuživacž, ſo pschi kromje kulojteho měſtna, kotrež běſche ſe ſelenej trawu wobroſczena, poſhy. Bóryš mějſeſhe žadanje ſa tajkim ptacžkom, kotrehož pjerja běchu woſebje blyſczeate a ſhbolate, a bje wſcheje próžy jeteſho popadže. Temu ptacžej pak dale ničo wo to njebe, ſo bě popadnjeny, a na jeho klinje ſedžo wosta. Alle hlaſ, na jene dobo ſo blyſczeate pjerjo ſhubi a wón ma naheho ptacžka w ſwojej ruži. Na to jeho jažo puſcheži; tak rucže pak hacž běſche ſo na bližšim keſku poſhy, wón ſwoje blyſczeate pjerjo jažo dosta. Taſko to ſe ſpodžiwniom wobſedžbuje, ſo ſ njewidomnymaj rukomaj poſběhnje a do wjerſchka najwyschchego topoła pschežadži. Tam nětko ſ na ſchil ſloženymaj rukomaj ſedži a nowy džiw ſo psched nim stanje. S mróčzelow won ſo mózna ruka poſaže a jemu na prawe ramjo wuſkobanu hužzy, na lewe wuſkobanu facžku, a do rukow wuſkobanu kofoch połoži. Ma to bu runje kaž předy poſběhnjeny, ſažo dele puſcheženy. Hdyž ſo ſemje dótky, wotucži. Ma druhe ranje jemu duch Boži ſam wužoženje tuteho ſona da; pschetož kaž blyſk ſ njebeje ſo w nim ſažwecži. Tón pižany ptacžkdale ničo njebe hacž ſwět ſe ſwojim lóſchtem; th ſy ſa nim ſoju, kaž ſa tym ptacžkom wo ſhne. Hdyž mějſeſhe, ſchtó ſebi žadasche, běſche to wſchitko wobſchuda a jebanſtwo, a wſchón blyſcze a kražnoſež ſo bóryš ſhubi. Haj, doſlo je cže ſchudžil a jebal ſe ſwojim wopacžnym a njeměrnym blyſczezenjom a ſhbolemoj. Poſběhnjesch pak ſo ſ Bohu, kaž bu wo ſhne poſběhnjeny, ſo tebi wopramdžite njebeſke ſubla doſtarawaju. — Wot tuteho dnia ſo pola jateho nowe ſiwenje ſapocža, ſiwenje we a po Boſy.

Ma požledk bu ſ wobhnadženjom ſ jaſtwu puſcheženy. M. H.

Šti wopominanja wo ſaložkach ſnutschowneho mižionſtwa.

Mat. 5, 1—12.

3.

„Sbóžni ſu cži ſmilni, pschetož woni budža ſmilnoſež doſtačž“. S tym ſo nam mſda luboſče poſaſuje, a doſelž je ſnutschowne mižionſtwa ſmilna luboſč, tež mſda ſnutschowneho mižionſtwa. S tym ſo njepraji, ſo luboſč ſa mſdu doſtawa. Evangelſki ſchějčijan, njech wón po ſwojim powołaniu w ſlužbje luboſče (diakonija) ſteji abo niž, wě, ſo ſebi wón ſe wſchém ſwojim cžinjenjom, tež ſe ſkutkami luboſče, najmějſcheho žadanja mſdy psched ſwojim Bohom dobyč njemóže, doſelž wón wſchědnie wjele ſhřechi a lutu ſchraſu ſažluži a ma ſamu hnadi hladadž.

Alle ſ preňja je wěſta wěž, ſo wopokaſanje ſmilnoſež kražnu mſdu hižo w ſebi njeſhu; pschetož wona je žorlo ſbóžnych naſhnenjow, pucž ſ ſbožu; ſnutschowne mižionſtwa je ſtudžen žohnowania ſa wſchitkých jeho ſlužobnikow a ſlužobniž ſame. Cžlowjek wjazy doſtawa, hacž dawa. „Moja mſda je, ſo ja ſměm“, wucži farar Löhr w rjamy ſlowje ſa ſwoje diakoniſy. Hamburgſka Tabra Amalia ſierekumy, „grat w knjewowej ruži, psches kotrež ſo njebechu wſchědnie ſkutki wěřh a luboſče ſtale“, ſo ſbožowna cžuejſe, hdyž móžeſche někomu jenož malu ſlužbu luboſče wopokaſacž; jene

ſlowo chyſche ſwojeho zpěho ſkutkowanja napižane měž: „Ja ſměm. Kaž wona, myſlesche ſebi tež wjele druhich. Wo-praschej ſo pomoznikow a pomoznizy evangeliſtich ſkutkov luboſče; woni praja: „Naſche ſkutkowanje naš ſpokoja; naſche ſiwenje ma wěſty wotpohlad; my mamy na ſnutschownym mižionſtwe pschečzelneho knjesa, ſiž dobru mſdu dawa.“ Ach ſo by jich wjele, kotsiž pschi ſwokownych dobrých wobſtejnosežach njeſpokojne ſiwenje wjedu, tola wjedžalo, kaž je jim dobre tak bliſko; jeno ſo bych u na pucž ſmilnoſež ſtupili, kotrež by jich husto dale njewjedl hacž do ſuždoweho doma; koſke ſbože by jim ſhadtalo; nowe ſiwenje by ſo ſa nich ſapocžalo. Wopokaſanje ſmilnoſež cžini cžlowjeka wježeweho, ſbóžneho a to ſ dobom.

Dale pak je tón knjes ſ jaſtym ſlowom ſmilnoſež ſlubkl: „Schilž tych hubjentych tež jeno jeneho ſ khantu hymneje wodn napova we wucžobnika mjenje, ſawěrniſe, ja praju wam, to jemu njebudže njeſaplacžene wostacž. (Mat. 10, 42.) A ſajke kražne ſlowa rěči wón ſ tymi požohnowanymi ſwojeho Wózta ſ ſwojej prawizy (Mat. 25, 34 ſež. jich ſmilnoſež dla. Tich ſkutki luboſče drje jim njejku ſaſtup do njebieſteho kraleſtwa wotewrile; woni ſu ſhami ſaſtřozeni, jako tón knjes ſ nim tak rěči; jich ſkutki jim njenžachu předy hiež, jich ſbože a ſbóžnoſež ſaſožiež, ale wone ſa nimi džea. (Sjew. Jan. 14, 13.) Kaſka budže naſcha mſda, ſ kotrež budže tón knjes ſmilnoſež ſrónowacž, my njewěmy; to je nam pschikryte; ale to my wěmy: ſchtó my w ſlužbje ſmilneje luboſče ſe ſwjaſtej myſli dokonjamy, teho ſo kač njebudžem. Ma würtembergſkim pohrjebnischem je ſ eſeujom wobroſenym row namakacž, hdyž je diakonika khowana; wona je, hdyž běſche w franzowskej wojniſe na tyfus khorých hladala, ſham na tu khorosč ſo minyla. Ma jejnym rowje leži jednory ſamjen, na kotrymž jenož ſteji: „Ja ſo teho njeſau.“ Šbóžni ſu cži ſmilni, pschetož woni budža ſmilnoſež doſtačž.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Dokelž ſo cžaſ bliži, w kotrymž chzemj naſchu ſběrku ſa naſch ſerbſki krala Albertowym ſond wobſamku, prokyym wſchitkých tych doverníkow, kotsiž nam hiſcheze ſerbſke daru psched podali njejku, nam tak khetſje kaž móžno ſběrce ſe ſapizanym darami wróžicž na adresu naſchego poſklaſnika knjesa wucžerja Sommerra w Budýſchinje.

— Psched krótkim je knjes Mikla ſ Kumſchiz theologiske pruhowanje wólbokhmanoſež psched konſistoriſtow w Draždžanach khwlobniſe wobſtal. Nadežiſomne wón bóryš ſaſtojuſtvo doſtanje. Tón cžaſ wſchak je nimo, hdyž na ſerbſkých duchownych w Sakſej po brachowasche. Hdyž budža nětčiſki ſerbſzy ſtudenczi duchowniſtwa hotowi, budža drje dleje cžakacž dyrbjecž, předy hacž ſaſtojuſtvo doſtanu, doſelž ſo w bližšim cžaſu po cžlowiſkim wobliczenju wjazy ſerbſkých duchownych měſtnow njewuprōſdi.

— Ma město knjesa fararja Mróſaka-Rychwaldſkeho, kotremuž Rychwaldſka woſkada jara njerad přjecž cžahnyež da, je ſo knjes kand. Wanka ſ Manjowa ſa fararja wuſwoliš. Wón je rodžený Němz, ſiž je ſerbſku rěč uawuſny. My ſo nadžijam, ſo budže tež ſwojej ſerbſkej Rychwaldſkej woſkade dobrý ſerbſki duchowny.

— Šakſki ſejm je tež w 1. komorje nowy dokhodny ſakon ſa wucžerjow pschijal a wón nadžiſomne bóryš do placžiwoſeže ſtupi. Žara wobžarowacž je, ſo njeje wyschnoſež ſwój druhí wotpohlad pschečiſtchecž moħla, ſo ſtat wſchitke ſtarobne pschilohi na ſo woſmje. Šakoniſki načiſt, na wjetſche ſamoženja wjetſchi dawk napoložicž, ſo nam njeprawý njeſdaſche. Wě ſo, nježmiedžeſe ſo dawk žadacž wot tajſich, ſiž dyrbja wot danje mjenſcheho ſamoženja, kotrež pschi niſkej danje mało winoſchka dawa, ſo ſiwenje, ale na tak mjenowane morve kapitale, kotrež lěto wot lěta roſtu, by wſchak ſo dawk poſložicž moħla. Nětko je 1. komora ſ najmějſha wobſamka, ſo maja ſo kħudſchim woſkadam ſchilohi ſe ſtatneje poſklaſniſ ſlaczicž; ſamožiežiſche woſkady pak budža dyrbjecž te pschilohi ſame ſlaczicž. Psches to doſtanje nowy ſakon ſa naſchich wucžerjow wěſtu njeļuboſnoſež. Pschetož njeromnych ludži je doſcž, kotsiž njeromny, ſajke maja naſchi wucžerjo cžegke ſtowlanje, hdyž dyrbja wot ranja hacž do wječora w ſchuli ſtejecž a wucžiež.

— Š tvarom ſchule w Stróži pola Hucžin je ſo w tym tydženju ſapocžalo.

— Pruski ſejm ſuježkow je w tych dijach ſ wulkej wjetſchinu nowy dokhodny ſakon ſa prusſkých duchownych pschiloh. Cži, kotsiž běchu pschečiwo ſakonje, njemějſachi něfajkeho njeſchecželskeho ſmyſlenja pschečiwo duchownym; ne woni ſo jenicži bojach, ſo

mohł sakon' ja duchownych a wožadu tón wužitk njeſchinjescz, kotrež ſo wot njeho wočakuje. My ſo nadžijamy, ſo je tale bojoſcz podarmo byla. So pak ſu ſo ſlónčne doſhody duchownych, kotsiž ſu bje wſchěmi ſaſtojnikami najdłeje čakacž dyrbjeli, ſarjadowale, je ſawěſče wulki čaſz.

— Khežor a khežorka pſchebywataj w tu khwili w Elsaſſ-Lothringſkej Wſchudžom ſo jim wot woþydljerow wutrobne po-witanje doſta. Duž ſo ſda, kaž by tola ſte a dale ſo němſkemu khežorſtwu pſchezelne ſmyžlenje, w tamnej krajinje Franzowſam woþdobytej, roſſchérile.

— Prinz Hendrich je do Kiautschaua, do krajiny wot Chinesiſkej wotnajateje, pſchijewſchi ſo do chineskeho hlowneho města Pekinka podal a bu tam wot khežora najpſcheczelniwiſchó pſchijath, kaž hischče žadny druh i wjerch.

— Po zyłej Němſkej hotuja ſo wſchitke ſtronu na wólbu do khežorſtowoweho ſejma, kotrež ſmeje ſo 16. junija. Něajſylniſchó hibaja ſo ſozialdemokratojo. Sſamo naſch ſerbſki lud na pokoj njewostaja. Woni njedželu po naſchich ſerbſkich wſach woþolo čahaja a wólne napominanja ſ jedoſtym, ſchčuwažymi ręčemi roſnoſchuja. Naſch ſerbſki lud ſa tych ludži žaneho wucha nima. Wón budže tež ſaſo pſchi nowych wólbach poſkaſacž, ſo njekhablažy ſteji w ſwojej ſwěrnoſći ke krajej a khežorej.

— Wulki ſběžk, kotrež běſche w Italskej wudyril, je ſaſo pſchewinjeny. Italsky ſozialdemokratojo do ſweta won trubja, ſo woni tón ſběžk pſchihotowali njefju, ſo je ſam wot ſo naſtal, dokelž wſchinoſcz ſwoju pſchizluſchnoſcz pſcheziwo ludej nje-dopjelni.

— Wójna bjes ſjenoczenymi amerikanskimi statami a Schpaniſkej je pſchezo hischče na starym blaku. W ſańdženym tydženju ſo nicžo wažneho ſtało njeje. Amerikansky drje pſchezo ſaſo pſchi-powjedaja, ſo ſu tam a hem někakli wuſpeč měli. Alle jich pſchi-powjedanja ſo poſdžiſho jako njewerne wupokaſaja. Westa węz je, ſo njefju hacž dotal pſchi wſchěch poſpytach ſwojim wojaſlam na kupu Havanna ſtipicž dacž móhli, ale ſo ſu Schpaniſky wſchitke poſpyt kruče wotpokaſali. Duž móže wójna hischče doſho tračž. Amerikansky ſtaja na to ſwoju nadžiju, ſo Schpaniſky doſho nje-wutraja, dokelž trébných pjenjes nimaja.

Něſchto wo bibliji.

Sajimawe roſrěčowanje ſ Li-Hung-Tſhangom, chinejskim naměſtnym kralom, kotrež běſche pſched něſchto čaſom tež naſch kraj wopytał, wo bibliji nam Dr. Coltmann ſ Pekinga, hlowneho chinejskeho města, ſobudželi:

Zato pſched krotkim wulfeho a mudreho chinejskeho naměſtneho krala Li-Hung-Tſhangra wopytach, jeho w jara rjenje ſwjasanthym nowym testamencze čitajo namaka, kotrež běſche jemu runje wot miſionara Londonskeho miſionſtva pſchipóþlanu. Tón starý knies běſche ſ čitanjom tak do tuteje knihy ſanurjeny, ſo mje někotre mjeniſchim ſe wſchém njewobkedžbowa. Po khwili ſwojej woči poſběze, ſ wótrym wočkom na mnje pohlada a džesche: "Dr. Coltmann, wěriče wj tutym kniham?" „Saſnoſcz", ja wotmolwic̄, „hdy bych ja tutym kniham njeweril, njeměl čeſeče, waſch leſkar (miſionski leſkar) bycž; ja jim ſ zyłeje ſwojeje wutroby wérju." „Seže wj teho wěſty, ſo to wſchitko njeje jenož člōwſke ſwědečenje?", ſo ſaſo wopraſcha. „Zyłe wěſty", jemu wotmolwic̄. „S čeho to wěſče", ſo dale prafchesche. „Pſches wopokaſmo, kotrež ſo w tych ſamych namaka; njeje w nich piſane, ſo njemôže ſhniſh ſichtom dobrých plodow pſchinjescz; a dobrý ſichtom žaných ſlých plodow. Waſha jaſnoſcz je mi prjedy ras pſchidała, ſo wſchitko, ſichtož ſeje pola ludow w nawježornych krajach wiđeli, wo wjele wſchitko w narańſich krajach pſchetrjechi, a ja móžu wam wob-kručeſcz, ſo ſbože a derjehicze wſchelakich ludow, kotrež ſeje wj pſched krotkim wopytali, ſo zyłe wěſče po tym ſložuje, kaf ſu wonie po poruczenjach tuthych knihow žiwi. Bóh dał, ſo by tež waſha jaſnoſcz tym ſamym wérila." — „Kaf, ja wérju, wj chyli mje ſchecſejana ſežinie?", wón poł žortnje, poł khotunje wotmolwi. „Níz jeno waſh, ale tež waſheho mlodeho khežora a wſchitkých waſchich ludži." „My mam ſkonfuziuſa", wón džesche, „wj macže Jeſuſa; njeſtaj wonaj we wjele kručach ſebi runaj?" — Tu bu naměſtny kral wažnych powěſezow dla w ſwojim roſrěčowanju pſchetorhneny, ale jako jeho ſlužobník jemu bibliju ſ ruſi wſa, ſo by ju do knihownje donjeſzl, wón džesche: „Njenieſz ju do

knihownje, ale połož ju na blido w mojej ſpanskej iſtwi, ja chzu ju ſebi hiſhče ras woþhladač." M. H.

Bože ſpicje.

Hlož: Jeſuſ moja nadžija.

K njebju horje, k wěčnoſci, Tam ſo mój duch poſběhuje, Tam, hdeſch Jeſuſ w kražnoſci Mi tež město pſchihotuje, Hdyž pſches ſwiatu pniſčinu Sa nim horje pocžahnu.

Jeſuſ pucž mi počaže Pſches jeho ſwiate ſo njebju ſpicje, Do njebjeſz mje dowjedze, Tam tež wſchitz ſa nim džicze; Kſchecſejenjo pſches wěru Domiſnu tam doſtanu.

Na ſwěcze mi ſhſcheče ſo, ſswet je hręſchna, ežemna jama, W njebjeſach je kražniſch, Tam mje nicžo njeſatama, ſswet tež junu roſpadnje, Njebjo wěčniſje woſtanje.

Jeſuſ k Božej prawizy ſſedži po jeho k njebju ſpicžu, Tam jeho junu wiđimy Hdyž naſch duch po domoj hicžu Pſched njeho ma k ſudu hicž A ſo pſched nim ſamolwiež.

O mój luby Jeſuſu, Njehu ja ſ tobu k njebju ežahnu; Na tebje ja ſpuſchczę ſo Hdyž ſe hręſchnoh' ſweta ežahnu, Hdyž ja ſ tobu počahnu Pſchińdu k wěčnom' wjeſelu.

Hdyž ſyム junu w njebjeſach Chzu ja rjeňſche kheřlusche dželacž, Pſchi tych ſwiatych jandželach Tebi k čeſczi, kħwalbi ſpěvacž, To b'dže radoſež wjeſele Do wſchej wěčnej' wěčnoſče.

Ernst Helaſ.

Něſchto k roſpominanju.

Wſchitz ſjeſpja, kotsiž maja woči ſacžinjenej.

Cžert tſhepoze, hdyž ſebi hjeſbóžny člōwiek na ſwoju pobožnu maež myſli.

Hejchleř ſphyta druhich ſjebacž, ſjebje pak pſchezo ſam ſebje.

Sſerbski jubilejny krala Albertowý fond.

Dotal nařromadžene: 1931 hr. 22 np. Dale ſu ſkladovali:
ff. kubler Scholte w Wětrowje 2 hr., wucžer Hantuſh w Komorowje 3 hr.,
Lödni a Schuster w Komorowje po 40 np.

— Hromadze 1937 hr. 2 np.

S najwutrobnim džakom Sommer, poſkladník.

Lubi Šerbia! Budče Šerbia! Šerbski dom ſa Waſh! Duž ſta duje ſa njón po Waſhim ſamoženju hnydom, burja a měſchezenjo, wucženi a njewuženi, ſtar a młodži, mužzy a žonſle, a ſberajce ſa njón pſchi jnibilejach, pſchi ſwazach a ſchecſinach, pſchi ſwjetzenjach a ſihadzowanach; ſkladujce a ſberajce! A Wy, ſiž wotkaſanja ſežinice, wotkaſajce na přením městuje ſa Waſh „Šerbiſi d o m" w Budyschinje! Budče ſwěrni, wopravdzieži Šerbia!